

BETÆNKNING

Afgivet af Revisionsudvalget

vedrørende

Forslag om godkendelse af Landskassens regnskab for 2024

Fremsat af Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Iddimangiiu Jensen Bianco, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Karen-Marie Kyed Frederiksen, Demokraatit

Medlem af Inatsisartut Erik Jensen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut

Udvalget blev konstitueret den 23. september 2025.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om godkendelse af Landskassens Regnskab 2024 blev 1. behandlet den 30. september 2025 under efterårssamlingen. Udvalget har efter 1. behandlingen gennemgået forslaget.

1. Indledning

Revisionsudvalget har gennemgået Landskassens Regnskab 2024 og fremsendt skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisut på baggrund heraf. Udvalget har ligeledes fremsendt opfølgende spørgsmål til Naalakkersuisuts svar. Udvalgets behandling af regnskabet har taget afsæt i de regnskabsmæssige forklaringer samt Naalakkersuisuts bemærkninger til revisionsprotokollatet. Nærværende betænkning indeholder således uddrag af revisionsprotokollatet samt Naalakkersuisuts bemærkninger hertil.

Alle spørgsmål og bemærkninger tillige med besvarelser fra Naalakkersuisut er vedlagt som bilag til betænkningen jf. Inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut § 18, stk. 1, med undtagelse af fortrolige og/eller personfølsomme oplysninger, der ikke indgår som bilagsmateriale.

1.1.Revisionsudvalgets formål og opgaver

Formålet med den offentlige revision er at understøtte den parlamentariske kontrol med forvaltningen af de offentlige midler. Revisionsudvalgets opgave fremgår af §§ 18 og 19 i Inatsisartutlov nr. 26 af 18. november 2010 om Inatsisartut og Naalakkersuisut med senere ændringer.

Kort beskrevet er Revisionsudvalgets kerneopgave at gennemgå Landskassens Regnskab og revisionens bemærkninger hertil én gang om året. Gennemgangen skal sikre den parlamentariske kontrol med 1) om regnskabet er korrekt (finansiel revision), 2) om love, regler, meddelte bevillinger og andre forskrifter er efterlevet (juridisk-kritisk revision), og 3) om Landskassens midler er forvaltet efter principperne for god offentlig økonomistyring, herunder om der er gjort, hvad der er muligt og rimeligt for at sikre sparsommelighed, produktivitet og effektivitet i forbindelse med de offentligt finansierede aktiviteter (forvaltningsmæssig revision).

Konkret fremsætter Revisionsudvalget de skriftlige spørgsmål og bemærkninger til Naalakkersuisut, som regnskaberne giver anledning til. Naalakkersuisuts besvarelse heraf samt bemærkninger til revisionsprotokollatet indgår som en del af Revisionsudvalgets betænkning, der forelægges Inatsisartut ved 2. behandlingen. Inatsisartut afgør på baggrund heraf, hvorvidt eventuelle kritisable forhold påpeget af Revisionsudvalget må have konsekvenser for den forvaltningsansvarlige. Udtaler Revisionsudvalget kritik i forbindelse med udvalgets gennemgang af Landskassens Regnskab, er det endvidere Naalakkersuisut – som politisk ansvarlig – der skal påse at rette op på de beskrevne forhold.

Formålet med nærværende betænkning er således at:

- Oplyse Inatsisartut om, hvordan Naalakkersuisut har forvaltet de givne bevillinger samt udmøntet Inatsisartuts beslutninger.
- Henstille til, at Naalakkersuisut påser og retter op på eventuelle kritisable forhold. I disse tilfælde må udvalget bede den ansvarlige Naalakkersuisoq om en redegørelse for,

hvordan forholdet påtænkes at blive rettet op. Revisionsudvalget følger sagen, indtil der er afgivet et tilfredsstillende svar, og der tilsvarende er sket forbedringer på området.

Revisionsudvalget fører dertil kontrol med, hvordan Naalakkersuisut varetager Selvstyrets aktionærinteresser, jf. § 19 i Inatsisartutlov nr. 26 af 18. november 2010 om Inatsisartut og Naalakkersuisut med senere ændringer. Udvalget kan som led i kontrollen foretage en vurdering af, hvorvidt Naalakkersuisut i tilstrækkeligt omfang har søgt tilsikret, at der tages passende økonomiske hensyn ved driften af helt eller delvist selvstyrejede aktieselskaber.

1.2. Revisionsudvalgets karakterskala

Revisionsudvalgets bemærkninger tager udgangspunkt i følgende karakterskala:

Karakterskala

Positiv kritik	finder det meget/særdeles positivt finder det positivt finder det tilfredsstillende/er tilfreds med
Kritik under middel	finder det ikke helt tilfredsstillende
Middel kritik	finder det utilfredsstillende/er utilfreds med påpeger/understreger/henstiller/forventer beklager/finder det bekymrende/foruroligende
Skarp kritik	kritiserer/finder det kritisabelt/kritiserer skarpt/ indskærper påtaler/påtaler skarpt
Skarpeste kritik	påtaler skarpt og henleder særligt Inatsisartuts opmærksomhed på

2. Revisionsudvalgets indstilling til Inatsisartut

Revisionsudvalget afgiver nærværende betænkning over Landskassens Regnskab 2024 i henhold til Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer, samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 20. januar 2022 om kommunernes og Selvstyrets regnskaber.

I henhold til § 38 og § 39 af nævnte Inatsisartutlov har Landskasserevisor forsynet Landskassens Regnskab 2024 med en påtegning uden forbehold, hvilket betyder, at regnskaberne for 2024 samlet set giver et retvisende billede under hensyntagen til Landskassens regnskabsprincipper.

Med afsæt i revisionen af Landskassens Regnskab samt Revisionsudvalgets behandling af regnskabet **indstilles Landskassens Regnskab 2024 til godkendelse i Inatsisartut.**

3. Landskasserevisors bemærkninger til Landskassens Regnskab 2024

Den af Inatsisartut udpegede eksterne revisor (Landskasserevisor) har i revisionsprotokollatet afgivet sine bemærkninger til Landskassens Regnskab 2024. Protokollatet samt Naalakkersuisuts bemærkninger hertil fremgår som bilagsmateriale til nærværende betænkning. I det følgende fremhæves i opsummerende form de forhold, som Landskasserevisoren har afgivet bemærkninger til samt Naalakkersuisuts dertil knyttede besvarelse.

Landskasserevisor har som nævnt ovenfor forsynet Landskassens Regnskab 2024 med en **påtegning uden forbehold**.

Landskasserevisor finder dog fortsat, at kontrolmiljøet i Selvstyret ikke altid lever op til, hvad der må kunne forventes i en organisation af Selvstyrets størrelse og kompleksitet.

3.1. Landskasserevisors revisionsbemærkninger for 2024

Landskasserevisor har **ikke** identificeret nye revisionsbemærkninger for 2024.

3.2. Landskasserevisors opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger

Følgende revisionsbemærkninger til tidligere regnskabsår er fortsat åbne, hvorfor Landskasserevisor stadig følger forholdene.

Det skal bemærkes, at Naalakkersuisut kan have igangsat initiativer, som retter op på de åbne forhold, men hvor den konkrete effekt endnu ikke er indtruffet, da der går tid fra beslutningstidspunktet til virkningen heraf.

1) Indskærpelse af bruttolønlisternes vigtighed i forhold til interne kontroller (2013)

Landskasserevisor har ved revisionen konstateret, at forholdet er forbedret, da der er indført et nyt system til udsendelse og kontrol med godkendelse af udsendte

bruttolønlist. På enkelte områder fungerer systemet dog fortsat ikke som forudsat, hvorfor Landskasserevisor fastholder tidligere revisionsbemærkninger. Kontrol af bruttolønslister i de enkelte enheder er særdeles vigtig, idet det er en sikring mod udbetaling af forkerte lønninger. Landskasserevisor vil følge op herpå i 2025.

Naalakkersuisuts bemærkning:

Opgradering af Lønssystemet er fortsat forsinket gennem Inussuk IT. Der er i løbet af 2024 forberedt to andre væsentlige initiativer til styrkelse af den interne kontrol gennem bruttolønlist. Det ene er at danne et systemiseret overblik over aktuelle dedikerede godkendere. Det vil betyde en forbedret rapportering på godkendte bruttolister og styrket opfølgingsmulighed på de bruttolister, der afventer godkendelse. Det andet initiativ er at udvide bruttolønlist til flere enheder, så enhederne omfattes af samme godkendelsesproces. Begge initiativer er planlagt implementeret primo/midt 2025.

*Revisionsudvalget finder det positivt, at forholdet er forbedret, og at der tages initiativer i forhold til bruttolønlisterne og deres kontrolfunktion i forhold til imødegåelse af, at der udbetales uberettigede lønninger. Dog finder udvalget det **utilfredsstillende**, at der fortsat er udfordringer på området, særligt i forhold til at problemstillingen strækker sig over en periode på over 10 år.*

2) Afstemning af mellemværender med andre offentlige organisationer (2020)

Landskasserevisor bemærker, at det er vigtigt for regnskabets retvisende billede, at indtægter og udgifter indregnes i korrekt periode. Landskasserevisor bemærker ligeledes, at der i 2024 er arbejdet meget med at sikre symmetri i indregningen af indtægter og udgifter på tværs af enheder, herunder med afstemning af mellemværender pr. 31.12. Landskasserevisor bemærker endeligt, at arbejdet er afhængigt af, at modparterne prioriterer tilsvarende med ressourcer til arbejdet. Da der fortsat er udestående pr. 31.12., herunder i forhold til mellemværendet med Kommune Kujalleq, holdes revisionsbemærkningen fortsat åben. Landskasserevisor vil følge op herpå i forbindelse med revisionen for 2025.

Naalakkersuisuts bemærkning:

Den centrale Regnskabsafdeling oplyser, at Kommune Kujalleq i foråret 2025 har anvendt væsentlige ressourcer på afstemningen af mellemværender med Selvstyret, hvilket har betydet, at åbne poster er blevet reduceret til et acceptabelt niveau.

Den centrale Regnskabsafdeling oplyser desuden, at den i 2025 fortsat vil have fokus på området.

Naalakkersuisut finder det tilfredsstillende, at de åbne poster i afstemningen af Selvstyrets mellemværender med Kommune Kujalleq er blevet reduceret til et acceptabelt niveau, og at den centrale regnskabsafdeling fortsat vil have fokus på området.

*Revisionsudvalget udtaler **positiv kritik** grundet den skærpede indsats på området.*

3) Styring af brugeradgang på it-området (2021)

Som led i revisionen af Grønlands Selvstyre har Landskasserevisor evalueret design og implementering af udvalgte generelle it-kontroller og har identificeret væsentlige områder til forbedring. Det anbefales, at Naalakkersuisut:

- Udarbejder en formel brugeradministrationsprocedure for alle systemer og platforme, som omfatter:
 - Proces for oprettelse af brugere og tildeling af rettigheder.
 - Proces for periodisk (min. årlig) revurdering af adgange og rettigheder.
 - Rettidig nedlukning af brugere ved fratrædelse.
- Sikrer, at proceduren forankres i hele Selvstyret, således proceduren følges konsekvent og den løbende revurdering formelt dokumenteres.

Revisionsbemærkningen holdes fortsat åben.

Naalakkersuisuts bemærkning:

Proceduren er, at Digitaliseringsstyrelsens IT-afdeling opretter og nedlægger brugere på anmodning fra de ansættende enheder. Enhederne skal udfylde en skabelon og fremsende denne til IT-afdelingen både for oprettelse og nedlæggelse.

ISO 27001 er under implementering og vil fastlægge en række kontroller og processer, bl.a. styring af adgangsrettigheder og revision af informationssikkerheden.

Implementering af ISO 27001 har dog været på pause siden november 2024 grundet vakance hos projektejer. Ny afdelingschef tiltræder 1. august 2025.

Herudover er der for nærværende ikke taget initiativ til at udarbejde en formel brugeradministrationsprocedure, omfattende alle systemer og platforme.

Revisionsudvalget finder det **utilfredsstillende**, at denne er en gentagen revisionsbemærkning siden 2021, særligt eftersom der endnu ikke er taget initiativ til at udarbejde en formel brugeradministrationsprocedure, som ellers anbefales af Landskasserevisor.

4) Afstemning af leverandørgæld og banksaldi (2021)

En nøglekontrol i forhold til sikringen af en korrekt periodisering af køb af varer og tjenester er afstemning af mellemværender med eksterne leverandører. Landskasserevisor bemærker, at der har været arbejdet med at styrke processen på området i løbet af året, men både den løbende revision og årsafslutningsprocessen har vist, at der fortsat er behov for at arbejde videre med afstemninger af mellemværender med kreditorer. Landskasserevisor anbefaler derfor, at dette arbejde skærpes yderligere, således at der fokuseres på månedlige afstemninger af top 10 leverandører, samt at der udføres kontrol af afstemningerne.

Revisionsbemærkningen holdes delvist åbent. Afstemningen af kreditorer holdes åben, mens afstemningen af likvide beholdninger betragtes som lukket.

Naalakkersuisuts bemærkning:

Den centrale regnskabsafdeling oplyser, at der i 2024/25 har været fokus på kreditor-konti med debetsaldo. Den samlede beholdning af kreditorer med debetsaldo er således reduceret fra 117,3 mio. kr. pr. 30.04.2024 til 26,7 mio. kr. pr. 30.04.2025.

Kreditorafdelingen vil sammen med controllerafdelingen fortsat have fokus på løbende afstemning af mellemværender med kreditorer med udgangspunkt i risiko og væsentlighed.

Naalakkersuisut finder det tilfredsstillende, at Den centrale Regnskabsafdeling har tilrettelagt afstemningsarbejdet ud fra væsentlighed og risiko.

Revisionsudvalget bemærker **positivt**, at der er blevet arbejdet med at styrke processen på området. Dog ser udvalget gerne, at Naalakkersuisut arbejder på at iværksætte initiativer på området, som imødekommer Landskasserevisors anbefalinger.

5) Administration af ESU- og BSU-lån (2022)

Selvstyret har udlån i form af ESU og BSU for ca. 1,9 mia. kr., som administreres ved hjælp af et lånesystem. I forbindelse med forberedelserne til anskaffelsen af et nyt lånesystem har man identificeret en række udfordringer og problemstillinger i den hidtidige forvaltning af udlånsporteføljen.

Landskasserevisor bemærker, at der er tale om forvaltningsmæssige udfordringer, som ikke vurderes til at indebære en væsentlig usikkerhed i forhold til resultatet i 2024. Landskasserevisor anbefaler, at der samtidig med det nye lånesystem bør ske en revurdering af processer og indføres en mere struktureret opfølgning i forhold til registreringen af lånene i systemet.

Revisionsbemærkningen holdes derfor fortsat åben.

Naalakkersuisuts bemærkning:

Den centrale Regnskabsafdeling er enige i, at der er et behov for en revurdering af processer for registrering af lån, og at der indføres en mere struktureret opfølgning i forhold til registrering af lånene i lånesystemet. Arbejdet hermed indgår i projektet med udvikling og implementering af et nyt lånemodul.

Den centrale Regnskabsafdeling har 15. maj 2025 sat et nyt lånemodul i drift for afdeling INI. I forbindelse med overgangen er samtlige eksisterende lån blevet gennemgået for eventuelle fejl fra det tidligere system. Alle lån er efterfølgende blevet genberegnet og reguleret i overensstemmelse med gældende lovgivning på låneområdet.

Desuden er alle processer blevet gennemgået og tilpasset, så de er i fuld overensstemmelse med den gældende lovgivning.

Opsplitningen mellem afdragsfrie og rentebærende lån er samtidig gjort mere robust, således at den fremadrettet altid afspejler den faktiske status for hvert enkelt lån.

Implementeringen og i driftssættelsen af det nye lånemodul forventes afsluttet i først halvår 2026.

*Revisionsudvalget bemærker **positivt** den løbende fremgang med det nye lånemodul og revurderingen af processer og vil følge den fortsatte implementering af systemet i forbindelse med revisionen 2025.*

4. Den finansielle revision

Den af Inatsisartut udpegede eksterne revisor har udført en finansiell revision af Selvstyrets årsregnskab, der omfatter revisionen af, hvorvidt regnskabet i alle væsentlige henseender er retvisende, dvs. uden væsentlige fejl og mangler i henhold til Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 20. januar 2022 om kommunernes og Selvstyrets regnskaber. Revisionen udføres i overensstemmelse med grønlandsk revisionslovgivning samt

internationale standarder for finansiel revision. Omfanget af revisionen af de følgende punkter fremgår af revisionsprotokollatet¹.

I det følgende gennemgås de væsentligste forhold, som Landskasserevisor har bemærket af den finansielle revision.

1) Internt kontrolmiljø

Det er Landskasserevisorens vurdering, at det interne kontrolmiljø i al væsentlighed medvirker til forsvarlige interne kontroller og pålidelig behandling af oplysninger af regnskabsmæssig karakter. Dog vurderer Landskasserevisoren, at:

- de etablerede kontroller på enkelte områder er svage eller ikke udføres konsekvent.
- der ikke arbejdes struktureret eller systematisk med risikovurdering og styring i Selvstyret, hvilket gør det vanskeligt at vurdere kontrollernes effektivitet og om kontrolarbejdet kunne tilrettelægges på en mindre ressourcekrævende måde.

2) Anvendelse af IT og generelle IT-kontroller

På baggrund af revisionen af udvalgte generelle it-kontroller og vurdering af det overordnede modenhedsniveau på it-kontrolområder vurderer Landskasserevisoren, at der er væsentlige områder til forbedring. Landskasserevisor har valgt at afgive en revisionsbemærkning på området. Ud over anbefalingerne nævnt under punkt 3.2.3, anbefaler Landskasserevisoren, at:

- Anvendelsen af fællesbrugerprofiler ophører og erstattes af personhenførbare profiler.
- Udviklere ikke har direkte og ubegrænset adgang til løn- og skattesystemer.
- Grønlands Selvstyre foretager en formel gennemgang af systemerne på området for at klarlægge om opsætningen understøtter etablering af funktionsadskillelse i og på tværs af applikationerne.
- Der udarbejdes en oversigt over kombinationer af roller/rettigheder, der medfører funktionsadskillelseskonflikt.
- Der periodisk foretages revurdering af tildelte brugerrettigheder.
- Implementerede passwordregler tilpasses, så de efterlever gældende passwordpolitik.
- Omfanget og kvaliteten af gennemførte tests samt godkendelser af ændringer dokumenteres ved alle ændringer af idriftsættelse.

3) Anvendelse af den fælles offentlige kontoplan

¹ Deloitte (2025). Grønlands Selvstyre: Beretning om den udførte revision 2024 (Revisionsprotokol), s. 1494-1502.

Der er udviklet og implementeret en ny fælles offentlig kontoplan, som skal styrke den økonomiske styring i Selvstyret og kommunerne blandt andet gennem et bedre analysegrundlag.

Der er fortsat udfordringer for forvaltningen i brugen af den nye kontoplan, primært i forbindelse med formålkontoplanen. Landskasserevisor anbefaler, at det løbende arbejde med styrkelse af forståelsen for kontoplanen fortsættes, da der fortsat er et forbedringspotentiale i tilknytning hertil.

4) Tilskud til foreninger og virksomheder

I årsregnskabet er tilskud til foreninger og virksomheder opdelt efter funktionsområde. Det er Landskasserevisors anbefaling, at regnskabsposten fremadrettet opdeles efter tre hovedtyper (serviceaftaler, driftstilskud, tilskud efter ansøgning) for at øge gennemsigtigheden af anvendelsen af midler.

5) Lønninger og pensioner

I forbindelse med lønkørsler udsendes bruttolister til de respektive enheder til kontrol. Dette er en nøglekontrol for at sikre mod udbetaling af forkerte lønninger og/eller lønninger til fratrådte medarbejdere. Der er indført et nyt system til udsendelse og kontrol med godkendelse af udsendte bruttolønslister.

Landskasserevisors revisionsbemærkning fra tidligere fastholdes jf. punkt 3.2.1, da systemet fortsat ikke fungerer i alle sammenhænge som forudsat. Landskasserevisor følger op på kontrollen med bruttolønslisterne i 2025.

6) Afstemning af leverandørgæld

Afstemning af mellemværende med eksterne leverandører er en nøglekontrol for at sikre korrekt periodisering af køb og varer, hvilket igen har stor betydning for, at den løbende budgetopfølgning og årsregnskabet er retvisende.

Landskasserevisor noterer, at der har været arbejdet med at styrke processen på området i løbet af året. Dog viser revisionen, at der ikke foretages afstemninger i tilstrækkeligt omfang, og at de foretagne afstemninger indeholder for mange åbenstående poster. Landskasserevisoren har afgivet en revisionsbemærkning herom, jf. punkt 3.2.4.

Landskasserevisor anbefaler, at arbejdet med afstemning af kreditorer skærpes yderligere med fokus på månedsvist at afstemme top 10 leverandører samt kontrol af afstemningerne. Landskasserevisor anbefaler ligeledes, at der sættes ekstra fokus på afstemning af leverandørgæld pr. 31. december.

I forbindelse med gennemgangen af likvide konti konstaterer Landskasserevisoren, at ikke alle bankkonti fremgår af oversigterne fra banken. ASA oplyser, at de ser på muligheder for at ændre dette, så alle bankkonti er knyttet op til Selvstyrets CVR nr.

7) Afstemning af transaktioner mellem Selvstyret, de nettostyrede virksomheder, de Selvstyreejede selskaber samt kommunerne

I revisionen af afstemninger af transaktioner og mellemværender bemærker Landskasserevisor, at det er svært at finde afstemninger af, at det, som er indtægtsført i en enhed, svarer til det, der er udgiftsført i en anden enhed.

Landskasserevisor anbefaler at man på sigt undersøger mulighederne for at digitalisere disse transaktioner yderligere, da dette efter Landskasserevisors vurdering dels vil kunne medvirke til en effektivisering af administrationen heraf, og dels vil forbedre kvaliteten af bogføringen i de involverede enheder.

8) Ledelsesberetning

Under gennemgang af ledelsesberetning har Landskasserevisor noteret sig, at der er et meget varierende kvalitetsniveau, og at beretningerne sjældent synes understøttet af egentlige analyser.

Landskasserevisor noterer, at der i udgangspunktet bør være en større grad af referencer mellem Finanslovens bemærkninger og redegørelserne i ledelsesberetningen. Hvor der er angivet aktivitetsmål, bør ledelsesberetningen som minimum indeholde en opfølgning på det realiserede kontra det forventede aktivitetsniveau.

9) Regnskabsforklaringer

De regnskabsmæssige forklaringer til Landskassens Regnskab er på langt de fleste områder meget kortfattede og giver ingen egentlig indsigt i årsagerne til afvigelserne. Hvis det er udtryk for organisationens manglende indsigt i de økonomiske sammenhænge på området, er det en styringsmæssig udfordring. Landskasserevisor noterer, at man bør undgå indlysende forklaringer, der ikke reelt forholder sig til substansen i afvigelsen. For eksempler henvises til revisionsprotokollatet.

10) Forsikringsforhold

Revisionen har ikke omfattet organisationens forsikringsforhold. I forbindelse med regnskabsafslutningen har Landskasserevisor bedt den daglige ledelse bekræfte, at der er tegnet tilstrækkelige forsikringer til at dække organisationens eventuelle skadesituationer.

Landskasserevisor anbefaler, at organisationen mindst én gang årligt gennemgår den samlede forsikringsdækning med henblik på at vurdere de tegnede dækninger.

5. Den juridisk-kritiske revision

Den af Inatsisartut udpegede eksterne revisor har foretaget en juridisk-kritisk revision af Selvstyrets årsregnskab for 2024, hvoraf formålet er at efterprøve om love, regler og sædvaner er rettelig overholdt. Landskasserevisor bemærker overordnet, at der er ingen procedurer, som systematisk og struktureret måler kvaliteten af sagsbehandlingen (fagligt ledelsestilsyn), og at ansvaret for overholdelsen af love og regler mv. påhviler de enkelte departementer.

Landskasserevisor anbefaler derfor, at man centralt overvejer at styrke dette arbejde, f.eks. ved at indføre et fagligt ledelsestilsyn. Denne kvalitetskontrol ville kunne give et dokumenteret grundlag for vurderingen af kvaliteten i sagsbehandlingen og eventuelle behov for særlige indsatser.

I det følgende gennemgås de væsentligste forhold, som Landskasserevisor har bemærket af den juridisk-kritiske revision.

1) Overholdelse af udbudsregler og indkøbspolitikker ved disponering af indkøb

Landskasserevisor foretog i 2021 en udvidet gennemgang af overholdelsen af udbudsregler og indkøbspolitikker ved disponering af indkøb, hvorfor revisionen for 2024 i al væsentlighed har været af opfølgende karakter. En del regnskabsenheder meddeler, at de ikke er bevidste om reglerne for indkøb over 500.000 kr., som skal meddeles indkøbskontoret. Anbefalingen lyder derfor fortsat at styrke informationsarbejdet i tilknytning til administrationen af reglerne.

2) Løn- og ansættelsesretlige dispositioner

Landskasserevisor har ikke konstateret væsentlige beløbsmæssige fejl i revisionen af overholdelse af løn- og ansættelsesretlige dispositioner. Landskasserevisor har dog fundet, at der i enkelte sager ikke forelå:

- korrekt beregning af anciennitet
- dokumentation for underskrevet ansættelsesbrev
- dokumentation for uddannelsesbeviser, anciennitetsberegninger og CV

Landskasserevisor anbefaler på denne baggrund, at lønarterne vedrørende tillæg undersøges i forhold til overenskomstreguleringer for at sikre, at der ikke er yderligere sager/tillæg, der ikke er korrekt reguleret.

3) Sikring af, at salg har den nødvendige bevilling og gennemføres som forventet

Landskasserevisoren observerer, at der ikke findes centrale regler for proces og prisfastsættelse. Indtægter administreres decentralt i organisationen, og ifølge regnskabsinstruksen skal der udarbejdes en beskrivelse af den lokale proces herfor. Opfølgningen viser, at der ikke i 2024 har været væsentlige ændringer på området.

Landskasserevisor anbefaler derfor, at der udarbejdes en overordnet beskrivelse af processen for håndtering af indtægtsopkrævninger.

4) Overholdelse af bevillingsregler, låneregler mv.

Som grundregel i den offentlige sektor kan ingen udgift afholdes og ingen indtægt oppebæres uden, at der er fornøden bevilling til det. Landskasserevisor har i forbindelse hermed gennemgået de regnskabsforklaringer, der er udarbejdet i tilknytning til årsregnskabet.

Landskasserevisor vurderer, at regnskabsforklaringerne fortsat varierer en del i grundighed og beskrivelsen af årsagerne til afvigelsen. Hvis afvigelserne skyldes ubesatte stillinger, bør afledte konsekvenser for opgaveløsningen på området efter Landskasserevisors opfattelse samtidig beskrives. Det er derfor fortsat landskasserevisors opfattelse, at der er mulighed for at forbedre forklaringerne på flere områder.

6. Forvaltningsrevision

Den af Inatsisartut udpegede eksterne revisor har foretaget en forvaltningsrevision af Selvstyrets regnskab for 2024, hvoraf formålet er at efterprøve om forvaltningen er udøvet under skyldig økonomisk hensyn. Landskasserevisoren har hermed fokus på, om forvaltningen er udført på en sparsommelig, produktiv og effektiv måde.

I det følgende gennemgås de forhold, som Landskasserevisor har bemærket af forvaltningsrevisionen.

1) Aktivitets- og ressourcestyring

Landskasserevisoren har fulgt op på, om Selvstyret har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, så ledelsen kan træffe velbegrundede beslutninger rettidigt i forbindelse med aktivitets- og ressourcestyringen.

Det er Landskasserevisors vurdering, at aktivitets- og ressourcestyring kun udøves i begrænset omfang (primært på driftsområdet, herunder brancheskoler, døgntilbud og sundhedsvæsenet). På det administrative område er det vanskeligt at finde eksempler på aktivitets- og ressourcestyring.

2) Mål og resultatstyring

Landskasserevisoren har fulgt op på, om Selvstyret har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, som sikrer, at Selvstyret kan rapportere om de mål, der er fastsat af Naalakkersuisut, og at der er tilrettelagt procedurer, der understøtter udarbejdelse af en retvisende målrapportering.

Det er Landskasserevisors vurdering, at der kun i få tilfælde findes bevidst mål- og resultatstyring i Selvstyret, ligesom der kun i meget begrænset omfang findes data til dokumentation af de faktiske resultater.

3) Styring af indkøb

Landskasserevisoren har fulgt op på, om Selvstyret har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller til at udbyde og udnytte indkøbsaftaler.

Revisionen viser, at ikke alle departementer har indsendt indmeldinger af indkøbsbehov, og at der fortsat arbejdes på at gøre webshoppene mere overskuelig og dermed sikre, at flere indkøb sker elektronisk. Landskasserevisor anbefaler, at det ud fra eksisterende leverandørplysninger og andre data kortlægges, hvilke områder der reelt er udbudsegnede.

7. **Særlige emner i forbindelse med Revisionsudvalgets gennemgang af Landskassens Regnskab 2024**

Revisionsudvalget har i forbindelse med gennemgangen af Landskassens Regnskab 2024 særligt noteret sig følgende forhold:

1) Regnskabsforklaringer

Landskasserevisor bemærker i revisionsprotokollatet for Grønlands Selvstyre (se punkt 4.9 og 5.4 i nærværende betænkning), at regnskabsforklaringerne fortsat varierer en del i grundighed og beskrivelse af årsagerne til afvigelse. Mange af afvigelsesforklaringerne fra ressortområderne er generelt for lidt informative. **Udvalget indskærper** derfor behovet for, at regnskabsforklaringerne udarbejdes på en mere dækkende og informativ måde, således de i højere grad dokumenterer, at forklaringerne er baseret på konkrete analyser.

2) Behandling af klagesager

I relation til Naalakkersuisuts besvarelse af Revisionsudvalgets spørgsmål om klagesager under Landslægen **bemærker Udvalget positivt**, at antallet af ubehandlede sager er faldet fra 130 til 7. Det fremgår, at den ekstraordinære indsats for at sikre en rettidig og effektiv behandling af klager inden for den nye lovgivning har givet gode resultater.

3) Høj frafaldelsesprocent hos efterskoleelever

I besvarelsen af Revisionsudvalgets spørgsmål vedrørende konto 40.10.06 Tilskud af drift af efterskoler i Grønland fremgår det, at der er stort frafald hos efterskoleelever. Udvalget finder dette bekymrende ønsker at gøre opmærksom på denne problemstilling. I besvarelsen fra Naalakkersuisut er det anført, at over halvdelen af efterskoleeleverne afbryder deres ophold. Udvalget er derfor også en smule undrende over, hvordan de

afsatte midler forvaltes, og om det ville have været fordelagtigt, at midlerne i højere grad rettes mod fastholdelse af elever.

4) Forvaltningsrevision af overbrug hos Campus Kujalleq

Revisionsudvalget bemærker, at der endnu ikke blevet igangsat en egentlig forvaltningsrevision på trods af, at overforbruget hos Campus Kujalleq (CAK) blev konstateret i oktober 2024 af Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke. Departementet er fortsat i gang med at færdiggøre en besøgsrapport, som skal udarbejdes, inden en egentlig forvaltningsrevision kan påbegyndes. Denne forventes igangsat i løbet af efteråret 2025 og afsluttet i udgangen af 2026 eller begyndelsen af 2027.

Udvalget **er utilfreds med**, hvor langsommelig opstartsfasen hos departementet har været, samt hvor længe udarbejdelsen af forvaltningsrevisionen skal pågå.

Udvalget henstiller, at processen med forvaltningsrevision færdiggøres hurtigere, så der kan komme afklaring om forløbet.

Revisionsudvalget gør opmærksom på, at Udvalget allerede i 2022 i forbindelse med godkendelse af Landskassens Regnskab 2021 udtalte skærpet kritik af den manglende styring hos CAK. I den forbindelse opfordrede Udvalget til et samarbejde mellem Naalakkersuisut og CAK for at få styr på regnskabet, således situationen ikke gentog sig².

5) Kommunernes bloktilskud

Revisionsudvalget har i forbindelse med deres arbejde fremsendt skriftlige spørgsmål vedrørende bloktilskuddet til kommunerne, herunder hvorvidt midlerne er blevet anvendt til de fastlagte formål, jf. bilag 2. Udvalget bemærker, at det ud fra besvarelsen ikke er lige tydeligt og transparent, hvorvidt dette er tilfældet i de enkelte kommuner, især fordi én kommune ikke er vendt tilbage på henvendelsen.

Revisionsudvalget opfordrer Naalakkersuisut til at følge op på kommunernes anvendelse af bloktilskuddet, særligt i forbindelse med forhandlingerne mellem de to parter. Udvalget opfordrer desuden Naalakkersuisut til at overveje tiltag for bedre at kunne vurdere samt sikre, at de øremærkede midler anvendes i overensstemmelse med bevilningen.

Udvalget gør opmærksom på, at det også ved behandlingen af Landskassens Regnskab 2023 stillede spørgsmål til Naalakkersuisuts tilsyn med kommunerne og drøftede mulighederne for en eventuel styrkelse af dette. Det blev hertil oplyst, at Naalakkersuisut

² EM2022/11. Revisionsudvalgets notat vedrørende Campus Kujalleq (CAK).

var i en indledende fase med at vurdere en mulig reform af tilsynet med kommunerne³. Revisionsudvalget imødeser fortsat en sådan vurdering.

Nærmere oplysninger i forbindelse med Revisionsudvalgets gennemgang kan findes i bilag 2.

8. Større forvaltningsrevisionsundersøgelser

Revisionsudvalget har ikke i 2024 rekvireret større forvaltningsrevisionsundersøgelser fra Landskasserevisor.

Medlemmer af Naalakkersuisut har ikke i 2024 rekvireret større forvaltningsundersøgelser fra Landskasserevisor. Der er dog blevet arbejdet videre på ”Undersøgelse af lønforhold på et døgntilbud”.

9. Besigtigelse af de nettostyrede virksomheder og Selvstyreejede selskaber

Landskasserevisor har afgivet en revisionspåtegning uden forbehold for de nettostyrede virksomheders regnskaber, hvilket betyder, at regnskaberne samlet set giver et retvisende billede.

Selvstyreejede selskabers årsrapporter er underlagt særskilt revision af forskellige revisionsvirksomheder. Landskasserevisor har påset, at årsrapporterne er forsynet med revisionspåtegninger uden fremhævelser eller kritiske udtalelser om ledelsesberetningerne.

10. Revisionsudvalgets indstilling af Landskasserevisor

Inatsisartut udpeger revisor af Landskassens Regnskab efter Revisionsudvalgets indstilling jf. Forretningsorden for Inatsisartut § 25, stk. 2.

Det bemærkes herved, at revisionsopgaven er undtaget for udbud i henhold til Inatsisartutlov nr. 6 af 12. juni 2019 om udbud i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser i offentlige myndigheder og institutioner.

Opgaven har hidtil været varetaget af revisionsfirmaet Deloitte, som imidlertid i 2022 flyttede sin virksomhed ud af Grønland og siden har udført sine revisionsopgaver for selvstyret fra Danmark.

Det har været Formandskabet for Inatsisartuts og Revisionsudvalgets ønske, at revisionsopgaven så vidt muligt skal varetages af en lokalt forankret revisionsvirksomhed. Dette har dog forudsat, at der kan findes en lokalt forankret revisionsvirksomhed, som ønsker at påtage sig

³ EM2024/11, Bilag til betænkning 3. Besvarelse på udvalgsspørgsmål af 04.10.2024.

opgaven, og som har den fornødne kapacitet og kompetence til at kunne varetage denne i samme omfang og kvalitet, som det hidtil har været tilfældet.

Formandskabet for Inatsisartut har efter drøftelser med revisionsfirmaet BDO indstillet til Revisionsudvalget, at revisionen af Landskassens regnskaber skal overgå til BDO. Udvalget følger indstillingen.

I forlængelse heraf har revisionsvirksomhederne Deloitte og BDO fremsendt et fælles løsningsforslag og en fælles tidsplan for, hvordan BDO kan overtage revisionen fra Deloitte allerede for årsregnskabet 2025 til Formandskabet for Inatsisartut. Revisionsudvalget finder dette særdeles positivt.

Revisionsudvalget **indstiller:**

- At Inatsisartut udpeger det statsautoriserede revisionsaktieselskab BDO til at revidere Landskassens regnskaber for 2026.
- At det statsautoriserede revisionsaktieselskab BDO efter nærmere aftale med Formandskabet for Inatsisartut overtager revisionen af Landskassens regnskaber for 2025.

Revisionsudvalget ønsker samtidig at rette en tak til Deloitte for de mange års tro tjeneste og et godt samarbejde, som Revisionsudvalget har påskønnet og værdsat.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Iddimanngiiu Jensen Bianco
Formand

Kuno Fencker
Næstformand

Karen-Marie K. Frederiksen

Erik Jensen

Aqqalu C. Jerimiassen

Bilagsoversigt:

Bilag 1: Naalakkersuisuts bemærkninger til revisionsbemærkninger fremsat af revisor, jf. revisionsprotokollat.

Bilag 2: Naalakkersuisuts besvarelser af Revisionsudvalgets indledende spørgsmål vedrørende Landskassens Regnskab 2024.

Bilag 3: Naalakkersuisuts besvarelser af Revisionsudvalget opfølgende spørgsmål vedrørende Landskassens Regnskab 2024.